

²⁴²/₈₈. Byraadet bemyndigede D. Langballe til at møde og afgive Stemme paa Kommunens Begne ved den Generalforsamling af Aktionærer i Hads-Ming Herredes Jærnbaneelskab, som i Følge en foreliggende Meddelelse fra Bestyrelsen for dette Selskab er indfaldt til Afholdelse i Odde den 16de d. M.

(Se Mødet den 12te Juli).

²⁴⁴/₈₈. Efter derom fra Bærten i „Vennehjst“ foreliggende Ansøgning blev det overdraget til Udvalget for Byens og Omegns Forstjænnelse at meddele ham Tilladelse til i Sommer at lade Theaterdirektør Jacob Lund give dramatiske Forestillinger i den derværende Theaterbygning.

²⁴⁵/₈₈. En af Kommandanten i Aarhus i Skrivelse af 3dje d. M. fremjat Anmodning om, at der maatte blive tilvejebragt en Telefonforbindelse imellem det herværende GarnisonsSygehus og sammes Læge, kunde Byraadet ikke tage til Følge, da en sliq Forbindelse ikke henhører til Bygningsanlæg eller almindelige Sygehusrekvisitter, og saaledes maa betragtes som liggende udenfor Omraadet af Kommunens Forpligtelser i Henseende til GarnisonsSygehuset.

(Se Mødet den 6te September under Sag Nr. ³⁰¹/₈₈).

²⁴⁷/₈₈. Efter Indstilling af Udvalget for Gadeskiltes Anbringelse efterbevilgede Byraadet tvende Udgiftsbeløb paa henholdsvis 136 Kr. 68 Ore og 39 Kr., hvormed den paa Konto XVIII 29 for indeværende Aar givne Bevilling er overskreden.

²⁶⁶/₈₈. Et fra Fotograf W. E. Svendsen fremkommet Andragende om, at der i den ham tilhørende Ejendom ved St. Klemensbro, i hvilken Ejendom der er indrettet Koncertlokale, maa holdes Beværtningsnæring uanset de ved Vedtægt skete Indskrænkninger i Antallet af dem, der drive saadan Næring, kunde Byraadet ikke bevilge, da det javner Myndighed til at dispensere fra bemeldte Vedtægtsbestemmelser.

Mødet den 12te Juli.

³⁴⁸/₈₇ og ¹⁴/₈₈. Efter at den senest i Mødet den 9de Februar behandlede Sag om Erstatning for Afstaaelse af Grund til Sægergaardsvæjens Udvidelse i Mellemtiden var gaaet tilbage til Udvalget for Brolægningssvæsenet, var der under 9de d. M. fra samme fremkommet en Indstilling, hvori det meddeles, at Udvalget paa ny har

optaget Forhandlingerne med de paagjældende Andragere og derved opnaaet, at disse vilde betragte sig som fyldestgjorte ved en Erstatning af 1 Kr. pr. □ Alen afgivet Areal til Gaden Udvidelse, for saa vidt dette Areal vedblivende maatte blive regnet som hørende til deres Ejendommens Grunde, og der ved denne Ordning ikke paaføres dem nogen som helst Udgift ved Udstedelse af Deklaration eller lignende.

De paagjældende Grundejere, med hvem denne Ordning er truffen, ere følgende:

Enkemadame Kristiansen,	GadeNr. 40,	Mtr.=Nr. 52,	for 27 □ M.	27 Kr.
Togfører Cordz,	—	52,	—	69, „ 36 — 36 —
Arbejdsn. S. Mogenjen,	—	54,	—	70, „ 45 — 45 —
Hans Christian Eriksen,	—	56,	—	71, „ 30 — 30 —
Arbm. Søren Peter Sørensen,	—	58,	—	72b, „ 31 — 31 —
Murer Jens Christensen,	—	72,	—	72d, „ 31 — 31 —
Kurvemager Peter Hansen,	—	60,	—	73, „ 36 — 36 —
Enkemadam Jensen,	—	62,	—	74, „ 30 — 30 —
Peter Raben,	—	64,	—	75, „ 30 — 30 —

i alt... 296 Kr.

Udvalgets Forslag om, at disse Erstatningsbeløb skulle udredes til vedkommende Grundejere for Afstaaelse af de paagjældende Arealer, tog Byraadet til Følge, dog med Forbigaaelse af den Betingelse, hvorefter det afstaaede Areal vedblivende skal anses som hørende til de respektive Ejendommens Grunde, da et saadant Forbehold fra Ejernes Side maa anses overflødig under Hensyn til den i Bygningsloven af 30te December 1858 § 21 indeholdte Bestemmelse. (Se Mødet den 16de August).

^{109/88.} Fra Aarhus Stiftamt var der modtaget Kommunikation af en Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 5te d. M., hvori samme i Anledning af den fra Byraadet indkomne Ansøgning om allerhøjeste Stadfæstelse paa den i Mødet den 17de Maj vedtagne Fundats for Hans Majestæt Kong Christian den Niendes Jubelaars Legat meddeler, at det efter Omstændighederne vil være villigt til at indstille Fundatsen til allerhøjeste Stadfæstelse, men forinden videre i saa Henseende foretages, dog anser det for rettest, at Bestemmelserne i Fundatsens Post 3 om, at der af Legatets aarlige Indtægter skal henlægges $\frac{1}{4}$ Del til Forøgelse af Legatkapitalen, begrænses saaledes, at der ved en Tilføjelse til Fundatsen fastsættes, at den delvise Oplægning af Indtægterne enten skal ophøre efter et vist Tidsrum, eller naar Legat-

kapitalen har naaet en vis Størrelse, hvorhos Ministeriet udtaler Ønske om at modtage nærmere Oplysning om Oprindelsen til det i Fundatjens Post 2 ommeldte, saakaldte Reserverfond for det midlertidige Artillerietablisement.

I Anledning heraf vedtog Byraadet at søge en Tillægsbestemmelse til Fundatjen, hvorefter den ovennævnte Henlæggelse af en Del af Legatets aarlige Indtægter ophører, naar de paa denne Maade henlagte Beløb have naaet en Størrelse af 5000 Kr., hvilken Form Byraadet valgte for derved ikke at udelukke, at Legatet kunde voge paa anden Maade, f. Ex. ved privates Gaver, udover Grænsen af 15000 Kr.

Med Hensyn til det saakaldte Reserverfond for det midlertidige Artillerietablisement vedtog man derhos at oplyse, at da det i sin Tid befrægtedes, at det nævnte Etablisement kunde komme til at medføre Udgifter til Bygningsreparationer eller i andre Henseender, som det kunde falde et enkelt Aars Budget vanskeligt at udrede, vedtoges det i Budgetterne 1883—86 at henlægge aarlig en Sum af 3000 Kr. i ommeldte Djemed, hvilken Sum i Virkeligheden kun har været en særlig betegnet Del af Budgettets Overfyld, idet der i ethvert enkelt Tilfælde havde maattet kræves en særlig Byraadsbeslutning for dets Anvendelse. En saadan delvis Anvendelse har fundet Sted i Budgettet for indværende Aar, idet et Beløb af 2000 Kr. af Fonden er anvendt til delvis Dækning af den under Indtægtskonto II B 2 c opførte Dækning af 4647 Kr. 73 Øre til Fornyelse af Inventar paa den midlertidige Artillerikaserne, jfr. at Fonden paa Konto XXI 3 er opført med iffun 10000 Kr. Efter at den nye Artillerikaserne's Opførelse nu er paabegyndt, og det kan ventes, at Kaserne vil kunne tages i Brug til næste Aar, er der imidlertid ikke længere ligesom Brug for denne saakaldte Reserverfond efter dens oprindelige Djemed.

(Se Mødet den 27de September).

^{164/88.} Efter at Byraadet i Henshold til det af samme udtalte Ønske — se Mødet den 17de Maj — havde modtaget de om det ledige Overlærerembede ved Kommunens offentlige Skolevæsen indkomne Ansøgninger — i alt 18 — til Erklæring, havde man forlangt Betænkning over samme meddelt af Udvalget for Skolevæsenet, der i Skrivelse af 10de d. M. havde ytret:

„Idet Udvalget herved tilbagefender de det tilstillede 18 Ansøgninger om det ledige Overlærerembede ved Borger-Pigeskolen i Aarhus, skal det meddele, at der af Udvalget og Skolekommis-

sionen i Förening er den 9de Juli afholdt et Møde, i hvilket man blev enig om at fremkomme med følgende Udtalelse.

På Ansøgerne skal man tillade sig at udpege 3, der maa anses som fuldt kvalificerede til det nævnte Embede, nemlig:

Lærer H. Müller, Aarhus,

— H. E. Christensen, Aarhus,

— L. R. Damsbo, Århus.

På disse maa dog særlig fremhæves Hr. Müller, der gennem sin 18aarige Virksomhed ved Kommunens Skoler er bleven kendt og skattet som en meget begavet, arbejdsdygtig og nidkjær Lærer og dertil en udpræget Personlighed, som netop egner sig til at indtage en ledende Stilling ved en af Byens Skoler, hvilket man allerede tidligere — da Overlærerembedet ved Borger-Drenge-skolen i Fjor var ledigt — har haft Lejlighed til at udtale. Naar man derfor blandt de ovenfor nævnte anser Hr. Müller for den mest kvalificerede og altsaa den, med hvem man efter Forholdene helst maa ønske det ledige Embede bejat, overser man imidlertid ikke, hvad der kan fremhæves til Fordel for de 2 andre, at Hr. Christensen allerede som konstitueret Overlærer under en Vakance har aflagt Prøve paa at kunne lede en Skole, og at Hr. Damsbo, der har bestaaet den udvidede Examen, derved har vist sig i Besiddelse af en større Kundskabsfylde, om hvilket sidste man dog maa gøre opmærksom paa, at der ved den ledige Plads ikke er særlig Anvendelse for mathematisk-naturvidenskabelige Kundskaber, hvorimod Hr. Müllers Specialfag, Tysk og Historie, netop her ville kunne gøres frugtbringende.

Det undertegnede Skoleudvalg og Skolekommission tilstiller det ærede Byraad ovenstaaende Erklæring, vil man anmode det om at udtale sig for det høje Ministerium for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Overensstemmelse dermed."

Det Byraadet vedtog i sit Svar til Skoledirektionen at holde sig til, hvad der i foranstaaende Skrivelse er udtalt, besluttede man tillige hertil at sige, at man vilde sætte særdeles megen Pris paa, at Lærer H. Müller maatte blive beskikket til det ledige Embede. (Se Mødet den 23de August).

^{169/88.} Til Efterretning toges en Skrivelse fra Aarhus Stiftamt, hvori det meddeles, at Indenrigsministeriet i Skrivelse af 30te f. M. har approberet den af Byraadet i Mødet den 17de Maj d. A. tagne Beslutning om fra den 1ste d. M. at regne at tilstaa hidtil-

værende Regnskabsfører og Sekretær ved Aarhus Havn en aarlig Understøttelse af 400 Kr. af Havneassens Midler.

170/88. Til Efterretning toges en fra Aarhus Stiftamt modtagen Kommunikation af følgende Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 30te f. M.:

„I Anledning af det med Hr. Amtmandens behagelige Skrivelse af 26de d. M. hertil indsendte Andragende fra Aarhus Byraad skulde man til behagelig Efterretning og videre Beskjendtgjørelse tjenstlig melde, at der herved foretages følgende Forandringer i det af Ministeriet under 31te Decbr. 1885 stadfæstede Reglement for Forvaltningen af Aarhus Havn:

§ 3:

Nr. 1 affattes saaledes: „en Regnskabsfører, hvem tillige Oplystet med og Regnskabsføringen over Havnens Materialier, Redskaber og øvrige Inventar underligger, og hvem det derhos paahviler efter Byraadets nærmere Bestemmelse at foretage de nedenfor i § 14 ommeldte Udbetalinger. Han ansættes af Byraadet med 3 Maaneders Opsigelse og lønnes med 600 Kr. aarlig. For de ham betroede Midler af Havneassens kan det af Byraadet paalægges ham at stille passende Kaution.“

Nr. 4 affattes saaledes: „en Havneingeniør med en aarlig Løn af 3,200 Kr., stigende med 300 Kr. hvert 3dje Aar indtil 4,400 Kr. aarlig. Han ansættes af Byraadet og er efter Paalæg af dette tillige pligtig at udføre Sekretærforretningerne ved Havnen mod herfor at oppebære et særligt Honorar af 300 Kr. aarlig.“

§ 14 bliver efter Ordene: „gjennem det af Udvalgets Medlemmer, som paatager sig at være Kassierer“ at tilføje: „eller efter Byraadets nærmere Bestemmelse gennem Regnskabsføreren, jfr. § 3, Nr. 1.“

(Se Møderne den 21de Juni og den 5te d. M. samt herefter Mødet den 2den August).

212/88. Efter derom af 8de Regiment fremsat Anmodning tilfødes det samme ligesom i forrige Sommer foreløbig, og indtil den militære Svømme- og Badeanstalt bliver udlagt, at benytte Kommuneskolernes Badeanstalt Nord for Byen et Par Timer daglig til Afholdelse af Svømmeøvelser med Regimentets Underofficerer paa en Tid, da Anstalten ikke benyttes af Skolerne.

^{223/88.} Efter Indstilling af Udvalget for Gasværket antog Byraadet et fra de Herrer H. Broge & Co. fremkommet Tilbud paa Levering af
c. 45000 Stk. gule Mursten for 23 Kr. 50 Dre pr. 1000 Stk.
c. 60000 Stk. alm. flammede Mursten for 19 Kr. 50 D. pr. 1000 Stk.
og c. 3300 Stk. Hjørnestein for 40 — „ — pr. 1000 Stk.
der er det eneste Tilbud som er indkommet ved den derover afholdte Licitation.

Endvidere antoges et fra Murmester C. P. Strang fremkommet Licitationsstilbud paa for en Sum af 1100 Kr. at overtage Arbejdet ved den Skorsten, hvis Opførelse blev besluttet i Mødet den 21de f. M. og hvortil ogsaa den fornævnte Murstensleverance i det væsentlige skal anvendes.

^{227/88.} Fra de Herrer Petersen og Madsen var der fremkommet et Andragende om, at en paa det vestre Hjørne af Hjortensgade og Vesterbrogade værende Kloakbrønd og en Afviserstein maatte blive fjærnede tillige med et samme Steds værende Træ, da de vare til Hinder for Færdjelen, og Hjørnet derefter afrundet og brolagt; men da Byraadet med Udvalget for Brolægningssvæsenet maatte være enigt i, at de paa pegede Mlemper ikke staa i Forhold til den Udgift, som Flytningen af Kloakbrønden med tilhørende Brolægning vil medføre, og Andragerne ikke ville bidrage noget til disse Arbejders Udførelse, kunde man ikke finde Anledning til at indgaa paa den fremkomne Begjæring.

^{228/88.} Efter derom siden forrige Møde fremkommen Begjæring blev der meddelt Efterbevilling for følgende Overskridelse af forrige Aars Budget, nemlig paa Indtægtskonto II B 1 d Skatter og Brandpenge af Bygningerne paa Ferdinandspladsen 1 Kr. 19 Dre, Indtægtskonto II B 5, Vedligeholdelse af Ejendommene Matr.-Nr. 901 og 902 a i Mejlgade og Havgade 93 Kr. 84 Dre, Udgiftskonto II 3 c, Belysning til Raad- og Arresthuset, 70 Kr. 60 Dre og Udgiftskonto XVIII 8 a, Vedligeholdelse af Markvejene og Grøfterne samt Anskaffelse af Grus, 157 Kr. 10 Dre, men forøvrigt blev Sagen udjat.

^{229/88.} Paa Skovudvalgets Vegne meddelte Fenger mundtlig Beretning om Udsaldet af de i Medfør af Byraadets Beslutning i Mødet den 7de f. M. foretagne Boringer efter Vand i Ris Skov, hvilken Meddelelse blev tagen til Efterretning, idet Byraadet derhos bifaldt, at Brøndene bleve anlagte som af Udvalget foreslaact.

(Se Mødet den 6te September).

242/88. Da L. Langballe havde meddelt, at han ikke, som i forrige Møde bestemt, kunde give Møde ved den til den 16de d. M. forestaaende Generalforsamling i Hads-Ming Herreders Jærnbane-selskab, besluttede Byraadet at anmode L. W. Svendien om at give Møde paa Kommunens Vegne ved denne Lejlighed.

246/88. Formanden meddelte, at han den 6te d. M. paa Grund af den da fremrykkede Tid og uden at afvente Afholdelsen af noget Byraads-møde havde tilstillet Udvalget for Markvæsenet til videre Foranstaltning et fra Stiftamtet modtaget Afskrift af Indenrigs-ministeriets Circulære af 3dje d. M. med tilhørende Schemata, hvorefter der den 16de d. M. skal foretages en almindelig Optælling af Kreaturer over hele Landet i Forbindelse med en Optegnelse over Størrelsen af det bejaede Areal m. m.

Den af Formanden truifne Foranstaltning bifaldtes af Byraadet. (Se Mødet den 16de August).

248/88. Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet besluttede Byraadet at lade dette Budget paa Kontoen for „uforudsjete Udgifter“ afholde Omkostningerne ved Lønningen af en Vikar i den sidste Halvdel af August Maaned d. M. for Lærer E. Schou, medens denne gennemgaar et af de af Staten anordnede Feriekurjus for Lærere.

251/88. Fra Aarhus Sundhedskommission var der modtaget følgende Skrivelse af 6te d. M.:

„Under Henviisning til Sundhedsvedtægtens § 78 har Hr. Mollejer Weis tilstillet Kommissionen en Plan til Afløbets Ordning paa Matr.Nr. 7 b, der agtes bebygget, hvilken Plan herved følger, idet Sundhedskommissionen tillader sig at fremsende den til det ærede Byraad til videre behagelig Foranstaltning.

Det bemærkes, at da, som det af Planen vil ses, Hr. Weis paatænker at lade Kloakerne paa 3 Steder udmunde i Maen vest for Slusebroen og en saadan Ordning vil udsætte Byens Vandforsyning for til sine Tider at blive forurenset af Kloakvandet, anser Kommissionen det for absolut nødvendigt, at der foretages Skridt til at forhindre Anlægget af Kloakerne paa den af Hr. Weis angivne Maade og at Anlægget bliver udført saaledes, at Kloakerne komme til at udmunde nedenfor Slusebroen“.

I Anledning heraf besluttede man at indgaa til Justitsministeriet med en Forespørgsel, om der efter den for Kjøbstaden

gjældende Sundhedsvedtægt habes Hjemmel til at forhindre Anlæg af Kloaker med Udløb i Aaen ovenfor Slusebroen, og saafremt denne Forespørgjel maatte blive besvaret benægtende at gjøre Indstilling om et hertil sigtende Tillæg i Sundhedsvedtægten.

Som Følge heraf afgif der under 13de Juli 1888 til Aarhus Stiftamt følgende Skrivelse:

„Med Hensyn til at der af Møllejer Weis paatænkes
• lagt et Kloakanlæg paa Ejendommen Matr.-Nr. 7 b af Aarhus Kjøbstads Martjorder, der endnu er ubebygget, men agtes udparcelleret til Bebyggelse, efter hvilket Kloakanlæg Afløbene paa 3 Steder skulde udmunde i Aaen vest for Slusebroen imellem denne og Indløbet til Aarhus Vandværk — har Aarhus Sundhedskommission i den med Bilag vedlagte Skrivelse af 6te d. M. ment, at et saadant Afløb vilde udsætte Byens Vandværk for til sine Tider at blive forurenset af Kloakvandet og derfor anset det for absolut nødvendigt, at det forhindres, at Afløbet sker paa det angivne Sted.

Idet Byraadet ganske maa slutte sig til Sundhedskommissionens Udtalelse om, at det paatænkte Kloakanlæg vilde kunne blive skadeligt for Byens Vandværk, idet der navnlig ved Højvande i Havet er Fare for, at Aavandet fra den Del af Aaen, som er nedenfor Indløbet til Vandværket, kan tvinges ind i Vandværket, maa man med Sundhedskommissionen være enig i, at det ikke kan tilstedes, at der gives det ommeldte Kloakanlæg det paatænkte Afløb.

Der er i Byraadet opstaaet Spørgsmaal om ikke § 10, 1ste Stykke, sidste Punktum i den under 15de Januar f. A. stadfæstede Sundhedsvedtægt for Aarhus Kjøbstad maatte indeholde tilstrækkelig Hjemmel til at forbyde et Kloakafløb i Aaen paa det omhandlede Sted mellem Indløbet til Vandværket og Slusebroen, men selv om dette Spørgsmaal kunde besvares bekræftende, hvorom man vilde bede Stiftamtet om at ville indhente Justitsministeriets Afgjørelse, turde det ogsaa for andre Tilfældes Skyld, og navnlig med Hensyn til den Del af Aaen, som ligger ovenfor Indløbet til Vandværket, være nødvendigt, at der i Sundhedsvedtægten optages et udtrykkeligt Forbud imod Kloakafløb til Aaen ovenfor Slusebroen. Byraadet tillader sig derfor at anmode Stiftamtet om med sin gode Anbefaling at ville indstille til Justitsministeriet, at der gives § 10 i Sund-

hedsvedtægten af 15de Januar 1887 en Tilføjeelse efter 4de Punktum, jaalydende: „Ej heller maa der i Aløbets ovenfor Slusebroen eller i dets Tilløb udføres Afløb fra Kloakanlæg“.

Saafermt Justitsministeriet eventuelt maatte ville stadfæste et saadant Tillæg, ser man ikke, at det, selv om det ovennævnte Spørgsmaal maatte blive besvaret benægtende, vilde være Uret, at Tillægget anvendes med Hensyn til det her omhandlede Kloakanlæg, som endnu kun eksisterer paa Papiret, men hvortil iøvrigt intet Skridt er foretaget“.

(Se Mødet den 2den August).

²⁵³/₈₈. Under 23de f. M. var Aarhus Brandkommission bleven hørt om der efter sammes Formening kunde være Anledning til Anskaffelse af Alfred Benzons ildslukkende Bomber i Kommunens offentlige Bygninger.

I Anledning heraf havde nævnte Kommission i Skrivelse af 11te d. M. ytret, at der efter dens Skjøn ikke behøvedes at træffe særlige Sikkerhedsforanstaltninger imod Brandfare i andre af Kommunens Bygninger end paa Fattiggården, Raadhuset og Sygehuset, og hvad de to sidste Bygninger angik skjønnedes de der allerede anbragte Haandsprøjter at være tilstrækkelige, hvorimod der vel kunde være Anledning til at anskaffe nogle ildslukkende Bomber eller vistnok heller en Haandsprøjte til Brug paa Fattiggården, navnlig i Sygestuerne og Arbejdstokalerne.

Man vedtog at indhente Fattigudvalgets Erklæring med Hensyn til den i Slutningen af Brandkommissionens Skrivelse indeholdte Hensigt.

(Se Mødet den 6te September).

Mødet den 2den August.

²⁹⁵/₈₆. Formanden meddelte, at han efter Anmodning af det i Mødet den 2den September 1886 nedsatte Udvalg, der skulde foretage Undersøgelser, om der paa Grund af Havbundens Beskaffenhed er forbundet Fare med at foretage Badning fra de offentlige Badeanstalter, under 24de f. M. havde udstedt følgende offentlige Befendtgørelse: